

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2016

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

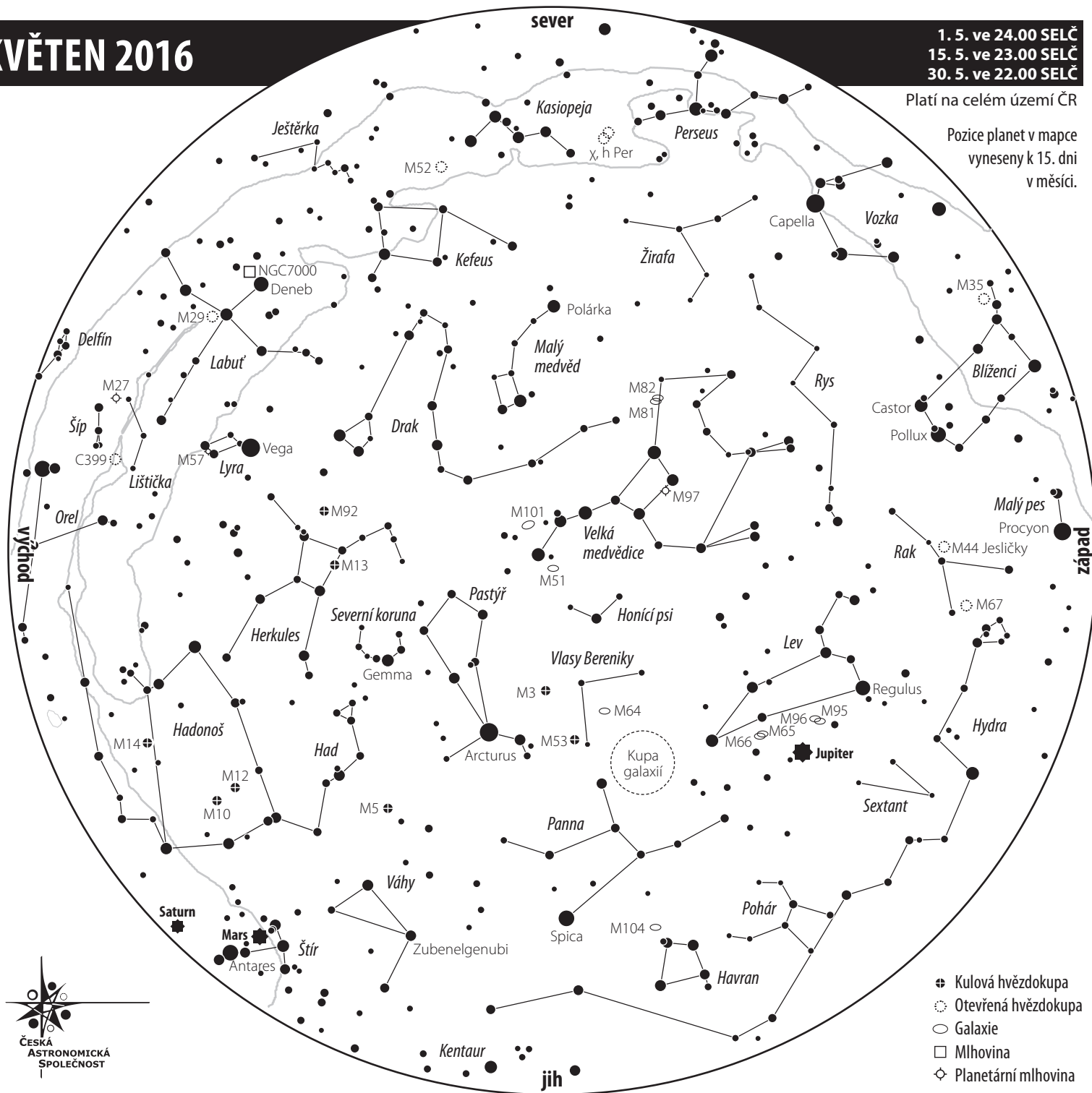
Merkur – nepozorovatelný
Venuše – nepozorovatelná
Mars – na obloze celou noc kromě večera
Jupiter – na obloze většinu noci kromě jitra
Saturn – na obloze celou noc kromě večera
Uran – ráno nízko nad východem v souhvězdí Ryb
Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

5. Měsíc v konjunkci s Jupiterem
5. Maximum meteorického roje Eta Aquarid
6. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 357 827 km)
6. Měsíc v novu (19.30 UT)
9. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
– přechod planety přes sluneční kotouč
13. Měsíc v první čtvrti (17.02 UT)
14. Zákryt hvězdy 48 Leo (5^m) Měsícem (22.24 UT)
16. Zákryt hvězdy Tau Leo (5^m) Měsícem (00.59 UT)
18. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 933 km)
21. Zákryt hvězdy 49 Lib (5,5^m) Měsícem (20.29 UT)
21. Měsíc v úplňku (21.15 UT) – Blue Moon
21. Měsíc v konjunkci s Marsem
22. Mars v opozici se Sluncem
22. Planetka č. 23 Thalia v opozici se Sluncem (10,4^m)
22. Měsíc v konjunkci se Saturnem
29. Měsíc v poslední čtvrti (12.12 UT)
29. Planetka č. 7 Iris v opozici se Sluncem (9,2^m)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ♃ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2016

Večernímu nebi z planet vládne bezkonkurenčně **Jupiter**. Po březnové opozici je na obloze téměř celou noc kromě rána. Pohybuje se souhvězdím Lva a na rozdíl od Marsu se Saturnem stojí při kulminaci vysoko nad obzorem. Úhlový průměr je dostatečný na to, aby i malý dalekohled ukázal řadu podrobností (autor této mapky pozoroval v dubnu několikrát bez problémů GRS malým 55mm refraktorem při 40násobném zvětšení). Později večer se nad obzorem objeví **Mars**, který je 22. 5. v opozici se Sluncem a nedlouho po něm i **Saturn**. Opozice Marsu je příznivá z hlediska jeho úhlového průměru, který dosáhne hodnoty přes 18", bohužel v našich zeměpisných šířkách kulminuje necelých 20° nad obzorem. Již malým dalekohledem od průměru 6 cm a zvětšení 100× rozeznáme nejjasnější albedové útvary – k jejich identifikaci lze doporučit např. jednoduchý program Mars Previewer II. **Uran** s **Neptunem** vychází ráno, Venuše je blízko Slunce a **Merkur** můžeme v květnu spatřit při jeho přechodu přes sluneční disk v pondělí 9. 5. Naposledy jsme ho od nás mohli takto pozorovat 7. 5. 2003 a příští přechod připadá až na 11. 11. 2019. Letošní úkaz začíná ve 13 hodin 12 minut SELČ a pozorovat jej můžeme až do západu Slunce. Merkur má malý úhlový průměr (oproti Venuši, která bývá při transitech vidět pouhým okem), takže k jeho pozorování musíme použít dalekohled s vhodným bezpečným filtrem nebo metodu okulárové projekce. Planeta se v podobě černého puntíku bude posouvat přes spodní polovinou kotouče naší nejbližší hvězdy směrem dolů, jak je patrné z obrázku vpravo. Další podrobnosti o úkazu a možnostech jeho pozorování naleznete na www.astro.cz.

Z aktuálně viditelných **komet** je stále nejjasnější 252P, která se promítá do souhvězdí Hadonoše a na tmavé obloze je dobře pozorovatelná i malým třiedrem jako velká mlhavá skvrna, takže využijte období na počátku května, kdy neruší Měsíc (viz mapka). Další pěknou kometou pro menší dalekohledy je C/2014 S2, která je v ideální poloze v souhvězdí Velké medvědice, téměř v zenitu viditelná po celou noc.

Za připomenutí také stojí tradiční zajímavé astronomické akce:

- 6.–8. 5. Litické hvězdobraní
- 13.–15. 5. Den otevřených dveří AsÚ AV ČR v Ondřejově
- 28. 5. Astronomický den na Jizerce v JOTO

